

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny

KPS.411.1.1.2024

Pan
Mariusz Frankowski
Mazowiecki Urząd Wojewódzki
w Warszawie
Plac Bankowy 3/5
00-950 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.441.67.2025
Komisji Rozstrzygającej Najwyższej Izby Kontroli
z dnia 2 czerwca 2025 r.

D/24/514 Finansowanie działalności domów pomocy społecznej

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mariusz Frankowski, Wojewoda, od 14 grudnia 2023 r. do nadal. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Tobiasz Bocheński, Wojewoda, od 18 kwietnia 2023 r. do 13 grudnia 2023 r. Sylwester Dąbrowski, Wicewojewoda, od 1 kwietnia 2023 r. do 17 kwietnia 2023 r. Konstanty Radziwiłł, Wojewoda, od 25 listopada 2019 r. do 31 marca 2023 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Ustalanie wysokości dotacji na jednego mieszkańca oraz podział środków. 2. Nadzór nad działalnością domów pomocy społecznej.
Okres objęty kontrolą	Od 2021 r. do 30 września 2024 r., a także dokumenty niezbędne do przeprowadzenia kontroli sporządzone przed i po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny
Kontrolerzy	1. Alicja Chmielewska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KPS/70/2024 z 4 grudnia 2024 r. 2. Mirosław Miłoś, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KPS/69/2024 z 4 grudnia 2024 r.

(akta kontroli t. I, str. 1-2)

¹ Dalej: Urząd lub MUW.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie kontrolowaną działalność z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości w zakresie sposobu wyliczania dotacji celowej z budżetu państwa⁴ dla powiatów prowadzących lub zlecających prowadzenie ponadgminnych domów pomocy społecznej⁵, w których przebywają mieszkańcy przyjęci do nich przed 1 stycznia 2004 r. lub ze skierowaniami wydanymi przed tym dniem⁶.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

W latach 2021-2024⁷ Wojewoda Mazowiecki⁸, w oparciu o przyznany przez Ministra Finansów limit, zaplanował stałą kwotę wydatków na poziomie 111 924 tys. zł na dofinansowanie pobytu mieszkańców na starych zasadach. Przyjęty w Urzędzie sposób wyliczania wysokości dotacji był niezgodny z wymogami określonymi w art. 87 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁹. Ustalana wysokość średniej miesięcznej kwoty dotacji dla województwa¹⁰, która wynosiła 4000 zł w 2021 r., 4500 zł w 2022 r., 4500 zł w 2023 r. i 5000 zł w 2024 r. nie była poparta żadnymi wyliczeniami. Jej kwota nie była ustalana zgodnie z art. 87 ust. 7 ustawy. Projekty planu dotacji celowych z budżetu państwa dla powiatów¹¹ opierały się na zgłoszonych przez powiaty potrzebach, liczonych jako suma wszystkich potrzeb poszczególnych domów pomocy społecznej na terenie powiatu. Plan dotacji zatwierdzany w lutym danego roku stanowił podstawę do przekazywania miesięcznej kwoty dotacji dla powiatów.

Najwyższa Izba Kontroli ustaliła, że nie zadziałały mechanizmy kontroli zarządczej obowiązujące w Urzędzie^{12,13}, w szczególności w zakresie zachowania zgodności działań z przepisami prawa. Powyższe ustalenia wskazują, że w niewystarczającym stopniu sprawowany był – w trybie art. 175 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹³ – nadzór i kontrola dysponenta części budżetowej 85/14 nad podległymi jednostkami organizacyjnymi, realizującymi zadania w zakresie udzielania dotacji. W ocenie NIK, wpływ na to mogły mieć zbyt częste zmiany regulaminu organizacyjnego. W okresie objętym kontrolą obowiązywały trzy wersje. Ostatnia zmiana z 15 kwietnia 2024 r., nastąpiła zaledwie po dziewięciu miesiącach od wprowadzenia poprzedniej.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: dotacja.

⁵ Dalej: DPS lub Dom.

⁶ Tzw. „stare zasady”, dalej: mieszkańcy na starych zasadach.

⁷ W przypadku roku 2024, w całym wystąpieniu, wg stanu na 30 września.

⁸ Dalej: wojewoda.

⁹ Dz. U. z 2024 r. poz. 356. Dalej: ustawa. Z dniem 24 października 2024 r. ustawa utraciła moc, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572). Obecnie kwestie te reguluje art. 53 nowej ustawy. W dalszej części tekstu ze względu na okres objęty kontrolą nazwa ustawa o dochodach samorządu terytorialnego będzie dotyczyła ustawy obowiązującej do 24 października 2024 r.

¹⁰ Dalej: średnia wojewódzka.

¹¹ Dalej: plan dotacji.

¹² Zarządzenie nr 394 Wojewody Mazowieckiego z dnia 30 października 2020 r. w sprawie zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim w Warszawie, dalej: zarządzenie o kontroli zarządczej.

¹³ Dz. U. 2024 r. poz. 1530, ze zm. Dalej: ustawa o finansach publicznych.

Wojewoda nie przeprowadził wymaganej na mocy § 9 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej¹⁴, liczby kontroli kompleksowych albo równoważnych im kontroli problemowych lub doraźnych w 275 jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz placówkach zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku¹⁵, głównie z uwagi na braki kadrowe. Mimo niewystarczającej liczby inspektorów do spraw nadzoru i kontroli w pomocy społecznej, w 2024 r. (do 30 września) nie przeprowadzono naboru na te stanowiska.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej¹⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Ustalanie wysokości dotacji na jednego mieszkańca oraz podział środków

1. Wojewoda Mazowiecki jako dysponent części budżetu państwa 85/14, finansował zadania jednostek samorządu terytorialnego z zakresu pomocy społecznej. Wydatki na dofinansowanie z budżetu państwa bieżącej działalności domów pomocy społecznej, w oparciu o art. 87 ustawy, planowane były w części 85/14 Budżety wojewodów, w dziale 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85202 – Domy pomocy społecznej § 2130 – Dotacje celowe.

W województwie mazowieckim, w latach 2021-2024, na koniec każdego roku, liczba mieszkańców na starych zasadach przyjętych do ponadgminnych domów pomocy społecznej wynosiła odpowiednio: 2484, 2314, 2162 i 2054. Powiatom, prowadzącym lub zlecającym prowadzenie DPS przysługiwała, przekazywana w okresach miesięcznych, dotacja w wysokości ustalonej wg zasad określonych w art. 87 ustawy. W ww. okresie liczba powiatów, którym przysługiwała dotacja wynosiła 36.

(akta kontroli t. 1, str. 7-8)

Wojewoda, jako dysponent części 85/14 budżetu, w oparciu o przyznany przez Ministra Finansów na etapie prac nad projektem ustawy budżetowej, limit wydatków na zadania z pomocy społecznej, planował wydatki na dofinansowanie bieżącej działalności domów pomocy społecznej. Minister Finansów określił w 2021 r. limit wydatków dla województwa mazowieckiego¹⁷, w tym wydatki na pomoc społeczną w dziale 852 w łącznej wysokości 399 628 tys. zł. W 2022 r. limit ten wynosił 402 536 tys. zł, w 2023 r. – 408 708 tys. zł i w 2024 r. – 429 453 tys. zł. W ramach tych środków, wojewoda zaplanował w ww. latach, w rozdziale 85202 § 2130 - Domy pomocy społecznej, stałą kwotę wydatków na poziomie 111 924 tys. zł.

(akta kontroli t. 1, str. 7, 56-81)

W okresie objętym kontrolą, wojewoda nie dokonywał zmian w przyjętym planie wydatków w rozdziale 85202 § 2130 w związku z przesunięciami środków z lub do innych rozdziałów działu 852. Wojewoda zgłaszał natomiast do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej informację o niedoborach środków finansowych

¹⁴ Dz. U. poz. 2285, ze zm.; dalej: rozporządzenie w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej.

¹⁵ Dalej: jednostki podlegające kontroli.

¹⁶ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁷ Pismo z 28 lipca 2020 r. (FS8.450.2.2020.14), pismo z 20 lipca 2021 r. (FS8.450.1.2021.14), pismo z 12 lipca 2022 r. (FS8.450.2.2022), pismo z 14 lipca 2023 r. (FS8.450.3.2023).

w budżecie na wypłatę dotacji dla domów pomocy społecznej. W 2021 r., w związku z pismem Ministerstwa o przekazanie informacji o niedoborach środków finansowych, wojewoda zgłosił potrzeby na poziomie 1500 tys. zł¹⁸, i otrzymał te środki z rezerwy celowej (cz. 83 poz. 25). W 2022 r. w tym samym trybie otrzymał 1500 tys. zł¹⁹. W dniu 26 listopada 2021 r. oraz 14 listopada 2022 r. wojewoda dokonał stosownych zmian w budżecie. W 2024 r. Ministerstwo nie uwzględniło zgłoszonych potrzeb²⁰. W rezultacie, budżet po zmianach w tym paragrafie wyniósł 113 424 tys. zł w latach 2021-2022 oraz 111 924 tys. zł w latach 2023-2024. W latach 2021-2023 zaplanowane środki zostały wydatkowane w całości, a wg stanu na 30 września 2024 r. wydatkowano 84 934 tys. zł. Otrzymane środki z rezerwy z budżetu państwa zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

(akta kontroli t. 1, str. 11-14, 15-22)

2. W oparciu o art. 87 ustawy wojewoda ustala średnią miesięczną kwotę dotacji dla województwa. Na etapie prac nad projektem planu dotacji, na dofinansowanie pobytu mieszkańców DPS na starych zasadach w latach 2021-2024 corocznie była ustalana wysokość średniej wojewódzkiej, która wynosiła: 4000 zł w 2021 r., 4500 zł w 2022 r., 4500 zł w 2023 r. i 5000 zł w 2024 r. Urząd nie posiadał dokumentów potwierdzających sposób wyliczenia ww. kwot.

(akta kontroli t. 1, str. 92-96)

Wysokość średniej wojewódzkiej nie była zmieniana w ciągu roku. Wojewoda wyjaśnił, że w latach 2021-2024 wartość średniej miesięcznej kwoty dotacji dla województwa ustalono na stałym poziomie. (...). Analiza prowadzona w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie wykazywała, że środki finansowe przewidziane w budżecie wojewody na każdy kolejny rok pozwalały na ustalenie, już na początku roku, wysokości średniej miesięcznej kwoty dotacji dla województwa na stałym poziomie. W analizie uwzględniono przewidywany comiesięczny wzrost wysokości średniej miesięcznej kwoty dotacji dla województwa, następujący wraz ze zmianą liczby mieszkańców dotowanych i wpływów z odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej. (...). Limit środków przeznaczonych na dofinansowanie kosztów pobytu w domach pomocy społecznej pozwalał założyć, że ustalenie średniej miesięcznej kwoty dotacji dla województwa na stałym poziomie (wyższym niż wynikający z wyliczeń) zapewni pełne pokrycie potrzeb domów pomocy społecznej o niskim koszcie utrzymania oraz pozwoli częściowo dofinansować mieszkańca w domu pomocy społecznej o wyższym koszcie utrzymania²¹.

NIK odnosząc się do powyższych wyjaśnień, wskazuje, że średnią wojewódzką należało ustalać w sposób określony w art. 87 ust. 7 ustawy o dochodach jst, a nie w oparciu o ustalany przez Wojewodę limit wydatków przeznaczonych na dotacje celowe dla powiatów. Bez prawidłowego wyliczenia średniej

¹⁸ Pismo DPS.V.5102.43.2021.DS z lipca 2021 r.

¹⁹ Pismo DPS-V.4102.30.2022.DS z lipca 2021 r.

²⁰ Pismo WRPS-II.9421.3.1.2024.MM i DPS-III.4102.20.1.2024.

²¹ Zbieżne w treści wyjaśnienia złożyły Dyrektor WRiPS oraz osoba sprawująca tę funkcję w poprzednim okresie. Osoby sprawujące nadzór nad omawianą wyżej działalnością, tj. wojewoda i wicewojewoda pełniący funkcje w okresie poprzednim, w wyjaśnieniach dla kontroli NIK podali, iż nie pamiętają, jaki był tryb i zasady wyliczania dotacji dla powiatów. Wyjaśnienia odpowiednio z dnia 29 stycznia 2025 r., 6 lutego 2025 r. 8 lutego 2025 r., 3 lutego 2025 r. Daty te odnoszą się do pozostałych wyjaśnień Dyrektor WRiPS, osoby sprawującej tę funkcję w poprzednim okresie oraz wojewody i wicewojewody pełniących ww. funkcje w okresie poprzednim.

wojewódzkiej nie było możliwe prawidłowe ustalenie kwoty dotacji dla powiatu, który ww. średnią przekraczał (ust. 5 w zw. z ust. 6 ustawy).

(akta kontroli t. 1 str. 283-314, 331-354)

3. Wojewoda ustalał miesięczną kwotę dotacji dla powiatów na etapie prac nad projektem planu dotacji na kolejny rok budżetowy na mieszkańców na starych zasadach. W latach 2021-2024 projekt planu dotacji ustalany był na podstawie informacji na dzień 30 września poprzedniego roku, po otrzymaniu wysokości kwoty przewidzianej na domy pomocy społecznej.

Do ustalenia projektu planu dotacji przyjęto:

- a) szacunek potrzeb poszczególnych powiatów prowadzących domy pomocy społecznej i zlecających ich prowadzenie uwzględniając dane na 30 września poprzedniego roku (liczbę osób dotowanych, miesięczny koszt utrzymania oraz dochody uzyskiwane od mieszkańców dotowanych z odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej);
- b) szacunek dla poszczególnych powiatów prowadzących domy pomocy społecznej i zlecających ich prowadzenie uwzględniając liczbę mieszkańców dotowanych na 30 września poprzedniego roku i średnią miesięczną kwotę dotacji dla województwa. W przypadku, gdy szacunek potrzeb dla powiatu był mniejszy niż szacunek uwzględniający średnią miesięczną kwotę dotacji dla województwa, do projektu przyjmowana była kwota zapewniająca pełne pokrycie kosztów utrzymania mieszkańców dotowanych (szacunek potrzeb). W przypadku, gdy szacunek potrzeb dla powiatu był większy niż szacunek uwzględniający średnią miesięczną kwotę dotacji dla województwa, do projektu przyjmowano kwotę wynikającą z szacunku uwzględniającego liczbę mieszkańców dotowanych na 30 września poprzedniego roku i średnią miesięczną kwotę dotacji dla województwa.

Przedstawiony wyżej sposób przygotowania projektu planu dotacji opierał się na potrzebach poszczególnych powiatów, liczonych jako suma wszystkich potrzeb poszczególnych domów pomocy społecznej na terenie powiatu.

(akta kontroli t. 1, str. 44-81)

Wojewoda wyjaśnił²², że projekt planu dotacji opierał się na potrzebach powiatów, liczonych jako suma wszystkich potrzeb domów pomocy społecznej na terenie powiatu i był pomniejszany o średnią miesięczną kwotę dotacji dla województwa, w przypadku powiatów, gdzie suma potrzeb domów pomocy społecznej tę średnią przekraczała. Projekt opierał się na potrzebach powiatów, gdyż beneficjentem dotacji jest powiat lub miasto na prawach powiatu, który prowadzi lub zleca prowadzenie ponadgminnych domów pomocy społecznej (art. 87 ustawy). (...). Przepis ściśle określa, że dotacja przekazywana jest na poziomie powiatów i na takim poziomie jest ustalana. Kwestia podziału otrzymanych w ramach dotacji środków leży po stronie powiatu²³.

NIK odnosząc się do powyższych wyjaśnień, wskazuje, że aby wyliczyć kwotę dotacji dla poszczególnych powiatów w województwie (art. 87 ust. 5 ustawy), to dla każdego domu pomocy społecznej należało obliczyć różnicę pomiędzy kosztami i uzyskanymi dochodami, którą następnie należało podzielić przez liczbę mieszkańców na starych zasadach, a uzyskany wynik odnieść do średniej wojewódzkiej. W przypadku domów, które tę średnią przekraczały, otrzymaną

²² Wyjaśnienia wojewody 4 lutego 2025 r, data ta odnosi się do pozostałych wyjaśnień wojewody.

²³ Zbieżne w treści wyjaśnienia złożyły Dyrektor WRiPS oraz osoba sprawująca tę funkcję w poprzednim okresie. Osoby sprawujące nadzór nad omawianą wyżej działalnością, tj. wojewoda i wicewojewoda pełniący funkcje w okresie poprzednim, w wyjaśnieniach dla kontroli NIK podali, iż nie pamiętają, jaki był tryb i zasady wyliczania dotacji dla powiatów.

wartość należało obniżyć do średniej wojewódzkiej. Następnie należało obliczyć kwotę dotacji dla powiatów jako sumę kwot należnych dla poszczególnych domów pomocy społecznej na ich terenie.

(akta kontroli t. 1 str. 283-314, 331-354)

W pierwotnej wersji plan dotacji w dziale 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85202 – Domy pomocy społecznej § 2130 – Dotacje celowe, ustalono w wysokości: 103 658 tys. zł dotacji dla powiatów i 8266 tys. zł rezerwy na 2021 r.; 101 783 tys. zł i 10 141 tys. zł na 2022 r.; 98 786 tys. zł i 13 138 tys. zł na 2023 r. oraz 109 763 tys. zł i 2161 tys. zł na 2024 r. O projekcie budżetu na kolejne lata, w tym średniej miesięcznej wojewódzkiej kwocie dotacji na dany rok przekazanej z budżetu państwa na realizację bieżących zadań powiatu, Wydział Polityki Społecznej²⁴ Urzędu informował pisemnie powiaty, którym przysługiwała dotacja²⁵.

(akta kontroli t. 1, str. 44-47, 82-91)

W lutym danego roku projekt planu był weryfikowany z uwzględnieniem danych wg stanu na 31 stycznia tego roku i zatwierdzany przez wojewodę. Plan dotacji wyniósł 104 408 tys. zł dotacji dla powiatów i 7516 zł rezerwy na 2021 r., 102 313 tys. zł i 9 611 tys. zł na 2022 r., 100 993 tys. zł i 10 931 tys. zł na 2023 r. oraz 109 732 tys. zł i 2192 tys. zł na 2024 r. Możliwość utworzenia rezerw wynikała z art. 157 ustawy o finansach publicznych.

(akta kontroli t. 1, str. 52-55)

Plan dotacji przyjmowany w lutym danego roku stanowił podstawę do przekazywania miesięcznej kwoty dotacji dla powiatów.

W omawianym wyżej zakresie kontrolą objęto dotacje ustalane i przekazywane w latach 2021-2024 do powiatów: garwolińskiego, piaseczyńskiego i m.st. Warszawy²⁶. Wyniki przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela. Rozliczenie dotacji dla wybranych powiatów

Rozliczenie dotacji z lat 2021-2024 dla powiatu garwolińskiego, piaseczyńskiego i m.st. Warszawy				
		powiat garwoliński	powiat piaseczyński	m.st. Warszawa
2021	plan dotacji	1 050 000,00	10 300 000,00	20 300 000,00
	zmiana planu per saldo	100 000,00	840 000,00	350 000,00
	środki przekazane	1 150 000,00	11 140 000,00	20 650 000,00
2022	plan dotacji	1 050 000,00	9 700 000,00	20 100 000,00
	zmiana planu per saldo	37 000,00	1 992 500,00	-170 000,00
	środki przekazane	1 087 000,00	11 692 500,00	19 930 000,00
2023	plan dotacji	954 000,00	10 500 000,00	17 800 000,00
	zmiana planu per saldo	156 000,00	610 000,00	430 000,00
	środki przekazane	1 110 000,00	11 110 000,00	18 230 000,00
2024	plan dotacji	1 100 000,00	10 800 000,00	18 500 000,00
	zmiana planu per saldo	0,00	0,00	0,00
	środki przekazane	820 771,00	8 307 693,00	14 230 770,00

²⁴ Dalej WPS.

²⁵ Pismo WPS-II.9421.6.9.2020.MM z 27 października 2020 r., WPS-II.9421.4.5.2021.MM z 10 listopada 2021 r., WPS-II.9421.3.4.2022.MM z 7 listopada 2022 r., WRPS-II.9421.3.3.2023.MM z 15 listopada 2023 r.

²⁶ Powiaty zostały dobrane celowo: powiat garwoliński i piaseczyński z uwagi na odbywającą się kontrolę NIK, m.st. Warszawa z uwagi na wysokość otrzymanych środków.

Wojewoda wyjaśnił, że plan dotacji, przyjmowany w lutym danego roku stanowi podstawę do przekazywania miesięcznej kwoty dotacji powiatom, co pozwalało w sposób racjonalny planować powiatom wydatki, zapewniało stabilność i ciągłość działania domów pomocy społecznej²⁷. Należy jednak zaznaczyć, że przekazywana dotacja (w związku ze zmiennymi wpływającymi na jej ustalenie) jest każdego miesiąca analizowana, sprawdzana i monitorowana, na podstawie zasad określonych w art. 87 ust. 3-7 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. (...). Należy mieć na uwadze, że dotacja rozliczana jest w okresie rocznym, z uwzględnieniem planu dotacji ze wszystkimi jego zmianami, mającymi miejsce w roku budżetowym (czyli plan dotacji po zmianach) oraz ponadto kwota dotacji celowej z budżetu państwa dla powiatu może ulec, zgodnie z art. 155 ustawy o pomocy społecznej zwiększeniu, nie więcej jednak niż o 20%²⁸. (...). Zatem mowa jest o dotacji dla powiatu, a nie na dom pomocy społecznej. Reasumując stwierdzić należy, że nie miało miejsca zaniżanie lub zawyżanie wartości dotacji dla poszczególnych powiatów.

NIK odnosząc się do stwierdzenia, że przekazywana dotacja (w związku ze zmiennymi wpływającymi na jej ustalenie) jest każdego miesiąca analizowana, sprawdzana i monitorowana, zwraca uwagę, że dotacja powinna być wyliczana, a nie analizowana, sprawdzana i monitorowana.

(akta kontroli t. 1 str. 283-314, 331-354)

Przekazane do powiatów objętych kontrolą środki w dziale 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85202 – Domy pomocy społecznej § 2130 – Dotacje celowe zostały prawidłowo rozliczone przez Urząd. W omawianym zakresie, w trakcie kontroli dokonano analizy sprawozdań z wydatków poniesionych w latach 2021-2024 przez powiaty / miasta na prawach powiatu objęte kontrolą.

(akta kontroli t. 1, str. 122-124)

4. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie sposobu wyliczania dotacji dla powiatów wskazują, że w niewystarczającym stopniu sprawowany był w trybie art. 175 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, nadzór i kontrola dysponenta części budżetowej 85/14 nad podległymi jednostkami organizacyjnymi, realizującymi zadania w zakresie udzielania dotacji oraz, że nie zadziałały mechanizmy kontroli zarządczej²⁹ określone w zarządzeniu o kontroli zarządczej, w szczególności w zakresie zachowania zgodności działań z przepisami prawa (§ 4 zarządzenia).

Zgodnie z § 9 ust. 2 zarządzenia o kontroli zarządczej dyrektor zapewnia funkcjonowanie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w podległej mu komórce organizacyjnej. Z kolei członkowie kierownictwa nadzorują funkcjonowanie kontroli zarządczej w podległych komórkach organizacyjnych (§ 11 zarządzenia).

²⁷ Zbieżne w treści wyjaśnienia złożyły Dyrektor WRiPS oraz osoba sprawująca tę funkcję w poprzednim okresie. Osoby sprawujące nadzór nad omawianą wyżej działalnością, tj. wojewoda i wicewojewoda pełniący funkcje w okresie poprzednim, w wyjaśnieniach dla kontroli NIK podali, iż nie pamiętają, jaki był tryb i zasady wyliczania dotacji dla powiatów.

²⁸ W przypadku powiatów prowadzących lub zlecających prowadzenie domów pomocy społecznej, o których mowa w art. 56 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej, czyli dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dotacja może być w uzasadnionych przypadkach zwiększona, nie więcej jednak niż o 50%.

²⁹ Kontrola zarządcza w Urzędzie stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań zgodnie z prawem, efektywnie i terminowo, w szczególności przez stałe dokonywanie oceny zdolności osiągania celów określonych w planie działalności i innych celów oraz dostosowywanie narzędzi służących ich osiągnięciu.

Wojewoda wyjaśnił, że przyjęte przez Wydział Rodziny i Polityki Społecznej procedury postępowania dotyczące wyliczenia i przekazania dotacji na poszczególne powiaty zostały jednoznacznie określone. Sposób podziału środków był jednakowy dla wszystkich powiatów. Każde działanie w tym zakresie opierało się na zbieraniu i analizowaniu informacji przez wyznaczonego pracownika, zatwierdzanej przez kierownika oddziału oraz omawianej i przekazywanej do akceptacji dyrektora Wydziału. Następnie informacja dotycząca podziału środków przekazywana była do Wydziału Finansów i Budżetu, który zgodnie z procedurami ustalał plany dotacji oraz przekazywał środki do powiatów. Przez szereg lat okresowe audyty i kontrole nigdy nie wskazały na nieprawidłowości w tym zakresie.

NIK odnosząc się do powyższych wyjaśnień, wskazuje, że WRiPS nie przyjął żadnych formalnych procedur postępowania dotyczących wyliczenia i przekazania dotacji na poszczególne powiaty. Natomiast ustalenia kontroli dotyczące nadzoru sprawowanego w trybie art. 175 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz mechanizmów kontroli zarządczej wynikają z błędnego ustalania kwot dotacji dla powiatów, o czym była mowa w pkt 2-3.

(akta kontroli t. 1 str. 283-314, 331-343)

5. Zwiększanie planu dotacji w latach 2021-2024 wynikało ze zmiany średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej (w 2021 r. i 2023 r.), na podstawie art. 155 ust. 2 i 2a³⁰ ustawy o pomocy społecznej oraz rozdysponowania w latach 2021-2022 rezerw celowych z cz. 83 poz. 25. I tak, w 2021 r. dokonano czterech zmian planu dotacji – plan zwiększył się ze 103 658 tys. zł do 113 424 tys. zł³¹. W 2022 r. dokonano siedmiu zmian – plan zwiększył się ze 102 313 tys. zł do 113 424 tys. zł³². W 2023 r. dokonano czterech zmian – plan zwiększył się ze 100 993 tys. zł do 111 924 tys. zł³³. W 2024 r. do końca września, dokonano czterech zmian – plan zwiększył się ze 109 732 tys. zł do 111 924 tys. zł³⁴.

W latach 2021-2024 przyznany przez Ministra Finansów limit wydatków w dziale 852 – Pomoc społeczna zwiększył się z 399 628 tys. zł do 429 453 tys. zł, tj. 7,4%. W rozdziale 85202 § 2130 – Domy pomocy społecznej nie zaplanowano wzrostu wydatków. W tym okresie średnia wojewódzka zwiększyła się z 3171 zł do 5248 zł, tj. o 65,5%. Z kolei w 2025 r. limit wydatków zwiększył się do 488 843 tys. zł, tj. o 13,8% w stosunku do 2024 r., a zaplanowana kwota dotacji ogółem dla powiatów nie uległa zwiększeniu.

(akta kontroli t. 1, str. 9-22)

³⁰ Zgodnie z art. 155 ust. 2 i 2a ustawy o pomocy społecznej, wojewoda może dodatkowo zwiększyć kwotę dotacji dla powiatu do 20%, a w przypadku domów dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną do 50%, w zależności od sytuacji finansowej domów pomocy społecznej w powiecie, a także od uzyskanych dochodów z tytułu odpłatności za pobyt w domu. Decyzja o podwyższeniu kwoty dotacji należy do właściwego wojewody, który zgodnie z art. 22 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej sprawuje nadzór nad realizacją zadań samorządu gminnego, powiatowego i województwa, w tym nad jakością działalności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz nad jakością usług, dla których minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określił standardy.

³¹ Odpowiednio o: 2447,0 tys. zł, 3863,6 tys. zł, 1205,4 tys. zł i 1500,0 tys. zł.

³² Odpowiednio o: 3968 tys. zł, 5561 tys. zł, 676 tys. zł, 594 tys. zł, 1500 tys. zł oraz zwiększenie i zmniejszenie o 335,4 tys. zł.

³³ Odpowiednio o: 4904 tys. zł, 121 tys. zł, 5760,7 tys. zł, 387,3 tys. zł.

³⁴ O kwotę: 2 192 tys. zł.

W okresie objętym kontrolą, w województwie mazowieckim, o dodatkowe środki w trybie art. 155 ustawy o pomocy społecznej wystąpił jeden powiat³⁴³⁵.

6. W latach 2021-2024, wszystkie powiaty na terenie województwa otrzymały dodatkowe środki. W 2021 r. wojewoda przekazał 9427 tys. zł, w tym 5 909 tys. zł z Funduszu przeciwdziałania COVID-19 oraz 3 515 tys. zł (z rezerwy celowej cz. 83 poz. 25 na remonty i wyposażenie). W 2022 r. – 8 005 tys. zł z Funduszu przeciwdziałania COVID-19. W 2023 r. – 37 934 tys. zł na dofinansowanie wypłaty dodatków w wysokości 600 zł do wynagrodzenia pracowników DPS wraz z pochodnymi (z rezerwy celowej cz. 83, poz. 49). W 2024 r. – 21 713 tys. zł środki w ramach rządowego programu dofinansowania wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027³⁶ (z rezerwy celowej cz. 83, poz. 72). Kontrolą w omawianym zakresie objęto środki przekazane do powiatów / miast na prawach powiatu (garwoliński, piaseczyński i m.st. Warszawa oraz powiat pułtuski w zakresie realizacji inwestycji³⁷). Wojewoda ustalił jednolite dla wszystkich powiatów kryteria podziału środków i prawidłowo je stosował. Wojewoda również prawidłowo rozliczył wykorzystanie przekazanych środków.

(akta kontroli t. 1, str. 125-148)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Ustalenie średniej miesięcznej kwoty dotacji dla województwa niezgodnie z art. 87 ust. 7 ustawy.
2. Nierzetelne opracowanie planu dotacji na kolejny rok budżetowy.
3. Niewystarczający nadzór i kontrola dysponenta części budżetowej 85/14 nad podległymi jednostkami organizacyjnymi.
4. Niewystarczające mechanizmy kontroli zarządczej.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie badany obszar z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości w zakresie sposobu wyliczania dotacji dla powiatów. Przyjęty w Urzędzie sposób wyliczania wysokości dotacji był niezgodny z wymogami określonymi w art. 87 ustawy. Ustalana wysokość średniej miesięcznej kwoty dotacji dla województwa, która wynosiła od 4000 zł w 2021 r. do 5000 zł w 2024 r. nie była poparta żadnymi wyliczeniami. Projekty planu dotacji celowych z budżetu państwa dla powiatów opierały się na zgłoszonych przez powiaty potrzebach, liczonych jako suma wszystkich potrzeb poszczególnych domów pomocy społecznej na terenie powiatu. Plan dotacji zatwierdzany w lutym danego roku stanowił podstawę do przekazywania miesięcznej kwoty dotacji dla powiatów.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

2. Nadzór nad działalnością domów pomocy społecznej

1. W okresie objętym kontrolą na terenie województwa mazowieckiego funkcjonowało:

³⁵ Pismo Starosty Lipskiego z 14 lutego 2024 r. dotyczące niesatysfakcjonującego poziomu wynagrodzeń pracowników w Domu Pomocy Społecznej w Lipsku. Ostatecznie, Zarząd Powiatu na posiedzeniu w dniu 29 lutego 2024 r. wyraził pozytywną opinię w sprawie zwiększenia planu finansowego Domu Pomocy Społecznej w Lipsku z przeznaczeniem na regulację płac.

³⁶ Uchwała nr 62 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027” (M.P. poz. 505).

³⁷ Zadanie pn. „Zakup nieruchomości przy ul. Spacerowej 11 w Pułtusk na potrzeby usług społecznych”. Środki z ogólnej rezerwy budżetowej w kwocie 4900 tys. zł.

- a) w 2021 r. – 106 DPS, które dysponowały 10 090 miejscami;
- b) w 2022 r. – 106 DPS, które dysponowały 9 994 miejscami;
- c) w 2023 r. – 107 DPS, które dysponowały 9 986 miejscami;
- d) w 2024 r. – 107 DPS, które dysponowały 9 961 miejscami.

Wojewoda rzetelnie prowadził i na bieżąco aktualizował rejestr domów pomocy społecznej³⁸. Rejestr zawierał elementy wymagane art. 57 ust. 6a ustawy o pomocy społecznej. Wszystkim podmiotom prowadzącym DPS, wojewoda zezwolił na ich prowadzenie na czas nieokreślony.

(akta kontroli t. 1, str. 159)

2. W okresie objętym kontrolą, w MUW obowiązywały trzy regulaminy organizacyjne³⁹. Zgodnie z ich treścią funkcjonowanie i ciągłość pracy Urzędu zapewniał dyrektor generalny, który określał warunki jego działania i organizację pracy. Za planowanie i realizację budżetu wojewody oraz zapewnienie zgodności działania komórek organizacyjnych z obowiązującym prawem i regulacjami wewnętrznymi oraz poleceniami wojewody i dyrektora generalnego odpowiedzialni byli dyrektorzy komórek organizacyjnych.

Szczegółowy podział zadań oraz zakres kompetencji I i II wicewojewody określały zarządzenia Wojewody Mazowieckiego w sprawie określenia zakresu kompetencji i zadań wykonywanych przez I i II Wicewojewodę Mazowieckiego⁴⁰. W okresie od 30 stycznia 2020 r. do 27 sierpnia 2023 r. nadzór nad realizacją zadań przez WPS pełnił I wicewojewoda. W okresie od 28 sierpnia 2023 r. do 15 stycznia 2024 r. I wicewojewoda sprawował nadzór nad realizacją zadań przez WRiPS. Od 16 stycznia 2024 r. nadzór nad realizacją zadań ww. wydziału sprawował II wicewojewoda.

(akta kontroli t. 2, str. 16–67)

Zadania z zakresu pomocy społecznej do 21 lipca 2023 r. realizował WPS, w strukturze którego wyodrębniono m.in. Oddział do spraw Pomocy Stacjonarnej⁴¹, do zakresu działań którego należało m.in. prowadzenie spraw związanych z wydawaniem i cofaniem zezwoleń na prowadzenie domów pomocy społecznej; kontrola jakości usług, dla których określone zostały standardy; prowadzenie rejestru domów pomocy społecznej; sporządzanie sprawozdawczości z zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz prowadzenie spraw związanych z nakładaniem kar z tytułu niezrealizowania zaleceń pokontrolnych. Do zadań ww. oddziału należało również prowadzenie spraw z zakresu przyjmowania i rozpatrywania skarg, wniosków, petycji i interwencji z zakresu działania oddziału; prowadzenie spraw związanych ze sprawowaniem nadzoru nad realizacją zadań samorządu gminnego, powiatowego i województwa z zakresu pomocy społecznej.

(akta kontroli t. 2, str. 69–116)

³⁸ W okresie objętym kontrolą wojewoda wydał jedną decyzję zezwalającą na prowadzenie DPS Wsola. Decyzję wydano 14 kwietnia 2023 r., zmianę w rejestrze wprowadzono 18 kwietnia 2023 r. tj. po czterech dniach.

³⁹ Dalej: regulamin organizacyjny MUW; w okresie objętym kontrolą obowiązywały trzy regulaminy organizacyjne MUW w Warszawie, wprowadzone zarządzeniami Wojewody Mazowieckiego w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie: zarządzenie nr 5 z 18 dnia stycznia 2019 r. (ze zm.), zarządzenie z dnia 21 lipca 2023 r. (ze zm.) oraz zarządzenie z dnia 15 kwietnia 2024 r.

⁴⁰ Zarządzenie nr 44 z 30 stycznia 2020 r. (ze zm.), zarządzenie z 28 sierpnia 2023 r., zarządzenie z 21 grudnia 2023 r., zarządzenie z 16 stycznia 2024 r.

⁴¹ Regulamin wewnętrzny Wydziału Polityki Społecznej z dnia 13 stycznia 2020 r., z 19 stycznia 2021 r., z 21 lutego 2022 r. oraz z 3 marca 2023 r.

Funkcjonujący od 22 lipca 2023 r. WRiPS, który realizował m.in. zadania Oddziału do spraw Pomocy Stacjonarnej, nie posiadał regulaminu wewnętrznego. W związku z § 9 ust. 3 pkt 5 obowiązującego do 14 kwietnia 2024 r. regulaminu organizacyjnego MUW⁴², stanowiącego załącznik do zarządzenia Wojewody Mazowieckiego⁴³ Wydział nie opracował i nie przekazał do dalszego procedowania projektu regulaminu wewnętrznego. Po tym terminie, w związku z § 8 ust. 1 – 4 obowiązującego od 15 kwietnia 2024 r. regulaminu organizacyjnego MUW⁴⁴, stanowiącego załącznik do zarządzenia Wojewody Mazowieckiego⁴⁵ dyrektorzy komórek organizacyjnych zobowiązani byli do opracowania projektu regulaminu wewnętrznego. Do zadań dyrektora generalnego należało ustalanie regulaminów wewnętrznych, po akceptacji wojewody.

Zastępca Dyrektora WRiPS wyjaśniła⁴⁶ m.in., że zakres spraw uregulowanych w zarządzeniu Wojewody Mazowieckiego z dnia 21 lipca 2023 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie był szczegółowy i uwzględniał charakter przepisów oraz podział zadań pomiędzy oddziały, biura i wydziały. W związku z powyższym dyrektor wydziału nie podejmował inicjatywy oraz nie przekazał do dalszego procedowania projektu regulaminu wewnętrznego.

Na podstawie § 8 ust. 1 – 4 regulaminu organizacyjnego MUW obowiązującego od 15 kwietnia 2024 r. WRiPS przekazał w dniu 30 kwietnia 2024 r. projekt regulaminu wewnętrznego do dalszego procedowania. Od 30 kwietnia 2024 r. do 18 grudnia 2024 r. ww. projekt był w procesie uzgodnień. Regulamin został ustalony przez dyrektora generalnego 18 grudnia 2024 r.

(akta kontroli t. 1, str. 283–291; t. 2, str. 16–58, 452–471)

Kontrola wykorzystania dotacji przekazanej z budżetu wojewody, zgodnie z postanowieniami Regulaminu Wewnętrznego Wydziału Kontroli⁴⁷, należała do zadań Oddziału Kontroli Finansowej. Prowadzenie spraw z zakresu przyjmowania, ewidencjonowania i rozpatrywania m.in. skarg, wniosków i petycji, należało do zadań Oddziału Skarg, Wniosków i Petycji. Oddział ten odpowiadał również za prowadzenie Centralnego rejestru skarg, wniosków oraz petycji, kierowanie ww. niezwłocznie do załatwienia według właściwości oraz kontrolowanie prawidłowości i terminowości ich załatwienia przez komórki organizacyjne Urzędu.

(akta kontroli t. 2, str. 117–134)

3. Obsada kadrowa w wydziale właściwym do spraw pomocy społecznej była niewystarczająca dla kompleksowej i sprawnej realizacji zadań w zakresie nadzoru i kontroli nad domami pomocy społecznej. Wg stanu na koniec roku 2021, 2022, 2023 i 2024 w wydziale właściwym do spraw pomocy społecznej

⁴² Zgodnie z tym przepisem do zadań dyrektorów wydziałów należało podejmowanie inicjatyw, co do potrzeby wydania aktów prawnych wojewody lub dyrektora generalnego w sprawach należących do zadań wydziału.

⁴³ Zarządzenie Wojewody Mazowieckiego z dnia 21 lipca 2023 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, ze zm.

⁴⁴ Zgodnie z tym przepisem, dyrektorzy komórek organizacyjnych zostali zobowiązani do opracowania projektu regulaminu wewnętrznego, uwzględniającego podział zadań dla poszczególnych oddziałów oraz stanowisk pracy.

⁴⁵ Zarządzenie Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2024 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie.

⁴⁶ Wyjaśnienia z 29 stycznia 2025 r., data ta odnosi się również do dalszych wyjaśnień.

⁴⁷ Regulamin Wewnętrzny Wydziału Kontroli z dnia 16 grudnia 2019 r., z 20 stycznia 2021 r., z 11 maja 2021 r., z 2 listopada 2021 r., z 30 stycznia 2023 r., z 26 sierpnia 2024 r.

zatrudnionych było odpowiednio: 33, 34, 33 i 32 inspektorów do spraw nadzoru i kontroli w pomocy społecznej.

Liczba jednostek podlegających kontroli, wg stanu na koniec roku 2021, 2022, 2023, 2024 wynosiła odpowiednio: 929, 931, 945, 933. W latach 2021-2024 na jednego inspektora do spraw nadzoru i kontroli w pomocy społecznej, przypadało od 27,38 do 29,16 jednostek podlegających kontroli. Stanowiło to naruszenie art. 127b ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym liczba ta nie powinna przekraczać 25.

Zastępca Dyrektora WRiPS wyjaśniła, że w latach 2021 - 2024 opublikowano 90 naborów do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej, aż 48 naborów pozostało bez rozstrzygnięcia. Działo się tak m. in. z powodu niespełniania przez kandydatów określonych w naborze warunków albo rezygnacji z podjęcia pracy wybranego do zatrudnienia kandydata.

NIK zauważa, że spośród ww. 90 naborów, wyłącznie 29 dotyczyło pozyskania osób na stanowisko inspektorów do spraw nadzoru i kontroli w pomocy społecznej, zatem działań wojewody w tym zakresie nie można uznać za wystarczające.

(akta kontroli t. 1, str. 153–154, 159, 283, 292–293, 317–320)

W latach 2021-2023 przeprowadzono nabory na stanowiska inspektorów do spraw nadzoru i kontroli w pomocy społecznej, w wyniku których zatrudniono 13 osób:

- w 2021 r. – 14 naborów na siedem etatów – zatrudniono siedem osób,
- w 2022 r. – 10 naborów na cztery etaty – zatrudniono trzy osoby,
- w 2023 r. – pięć naborów na trzy etaty – zatrudniono trzy osoby.

W 2024 r. nie przeprowadzono naborów na stanowiska inspektorów do spraw nadzoru i kontroli w pomocy społecznej. Jednocześnie w latach 2021-2024 dziewięć osób zrezygnowało z pracy (2021 r. – dwie osoby, 2022 r. – dwie osoby, 2023 r. – cztery osoby, 2024 r. – jedna osoba). Dyrektorka WRiPS wyjaśniła, że w pierwszych trzech kwartałach 2024 r. nie przeprowadzono naboru na stanowisko inspektora do spraw nadzoru i kontroli w pomocy społecznej z uwagi na ograniczone możliwości finansowe w budżecie wynagrodzeń MUW oraz zmiany wewnętrzne w WRiPS. W grudniu 2024 r. ogłoszono dwa nabory na ww. stanowiska.

(akta kontroli t. 1, str. 159, 315, 321–322)

4. W okresie od 30 września 2020 r. do 30 września 2024 r. w 275 z 933 (tj. 29,47%) jednostek podlegających kontroli (w tym dwóch ze 107 DPS) nie przeprowadzono wymaganej liczby kontroli kompleksowych albo równoważnych im kontroli problemowych lub doraźnych. Stanowiło to naruszenie § 5 ust. 3 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej, zgodnie z którym kontrole kompleksowe w jednostce podlegającej kontroli przeprowadza się nie rzadziej niż raz na cztery lata według planu kontroli. Za równoznaczne ze spełnieniem ww. wymogu, uznaje się przeprowadzenie w ciągu czterech kolejnych lat co najmniej trzech kontroli problemowych lub doraźnych – § 9 rozporządzenia.

Zastępca Dyrektorki WRiPS wyjaśniła m.in., że przyczyną opisanego powyżej stanu było zatrudnianie w MUW niewystarczającej liczby inspektorów do spraw nadzoru i kontroli w pomocy społecznej, którzy poza przeprowadzaniem kontroli realizują także inne zadania, m.in. prowadzą postępowania administracyjne w sprawach o wydanie i cofanie zezwoleń na prowadzenie domów pomocy

społecznej oraz placówek zapewniających całodobową opiekę. Dodatkowo wykonują szereg działań związanych z realizacją programów rządowych.

NIK uwzględnia problemy z pozyskaniem pracowników posiadających odpowiednie kwalifikacje, jednak zaznacza, że braki kadrowe nie powinny mieć wpływu na realizację zadań wskazanych w ustawie.

(akta kontroli t. 1, str. 159, 283–284, 294–296)

5. Wojewoda pozyskiwał informacje o sytuacji w nadzorowanych domach pomocy społecznej poprzez przeprowadzanie kontroli kompleksowych, problemowych i doraźnych, prowadzenie cyklicznego monitoringu m.in. w zakresie wolnych miejsc w DPS, informacji o liczbie mieszkańców skierowanych i przyjętych do DPS przed 1 stycznia 2004 r., a także kwotach dochodów uzyskanych z odpłatności tych mieszkańców za pobyt w DPS. Zwracał się do jednostek prowadzących i zlecających prowadzenie domów pomocy społecznej na terenie województwa mazowieckiego o przekazywanie informacji dotyczącej m.in. sytuacji związanej z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 w DPS oraz zaistnieniu rażących nieprawidłowości lub poważnych zdarzeń losowych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej.

(akta kontroli t. 2, str.170–181, 489–495)

W okresie objętym kontrolą do MUW przekazano 124 sygnały⁴⁸ (w tym siedem skarg), które dotyczyły funkcjonowania DPS. Treść siedmiu pism⁴⁹ zawierała wnioski o przekazanie dodatkowych środków finansowych na działalność DPS. W DPS wnioskujących o dodatkowe środki, nie występowały sytuacje kryzysowe, w szczególności związane z brakiem środków finansowych na pokrycie kosztów funkcjonowania. Trzy wnioski dotyczyły dodatkowych środków na wydatki inwestycyjne (przebudowa 18 pomieszczeń⁵⁰, rozbudowa⁵¹ oraz zaadoptowanie budynku na DPS⁵²). Wojewoda przekazał wniosek powiatu gostynińskiego do MRiPS. Pozostałe wnioski dotyczyły głównie dodatkowych środków na dofinansowanie płac pracowników oraz podwyżek cen energii. Wojewoda po dokonaniu analizy, informował o poziomie dofinansowania pobytu mieszkańców na starych zasadach, przy uwzględnieniu wpływów z odpłatności (od 92,74 do 100% kosztu utrzymania). Ponadto, gdy wnioskodawcą był DPS, informował o konieczności zwrócenia się przez DPS do organu prowadzącego lub zlecającego jego prowadzenie. Działania podejmowane w tym zakresie przez wojewodę były wystarczające. Sygnały dotyczące potencjalnych nieprawidłowości rozpatrywano w ramach sprawowanego nadzoru m.in. poprzez uzyskiwanie informacji i wyjaśnień dotyczących sposobu realizacji poszczególnych zadań oraz monitorowanie realizacji zadań poprzez sprawozdania.

(akta kontroli t. 1 str. 159; t. 2, str.294–337, 371–386, 472–488)

6. Kontrole planowe w MUW prowadzone były zgodnie z zatwierdzonymi przez wojewodę planami kontroli zewnętrznych opracowanymi na każdy rok⁵³. Plany

⁴⁸ W 2021 r. – 45, w 2022 r. – 25, w 2023 r. – 25, w 2024 r. – 32.

⁴⁹ DPS w Żyrardowie, DPS w Ciechanowie, DPS w Brańszczyku, powiat gostyniński (DPS w Czarnowie), powiat pruszkowski (DPS w Brwinowie), powiat lipski (DPS w Lipsku), DPS w Ostrołęce.

⁵⁰ DPS w Brańszczyku.

⁵¹ Powiat pruszkowski.

⁵² Powiat gostyniński.

⁵³ Plan kontroli zewnętrznych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie na 2021 r. z 15 listopada 2021 r., na 2022 r. z 22 grudnia 2022 r., na 2023 r. z 10 listopada 2023 r. i na 2024 r. z 18 grudnia 2023 r.

kontroli opracowywano zgodnie z przyjętymi uregulowaniami wewnętrznymi⁵⁴, uwzględniając m.in. datę przeprowadzenia ostatniej kontroli w jednostce podlegającej kontroli.

W latach 2021-2024 w ramach działalności WPS/WRiPS, w domach pomocy społecznej, zaplanowano i przeprowadzono łącznie 95 kontroli kompleksowych⁵⁵. Badaniem objęto dokumentację trzech kontroli kompleksowych⁵⁶. Ich zakres obejmował m.in. jakość usług świadczonych przez dom pomocy społecznej, zgodność zatrudnienia pracowników DPS z wymaganymi kwalifikacjami oraz przestrzeganie praw mieszkańców. Kontrole kompleksowe obejmowały także sprawdzenie sposobu realizacji zaleceń pokontrolnych, wniosków i uwag wydanych przez organ nadzoru.

Ponadto zaplanowano i przeprowadzono pięć kontroli problemowych⁵⁷. Badaniem objęto dokumentację dwóch kontroli problemowych. Jedną⁵⁸ przeprowadzono w zakresie świadczenia przez DPS usług wspomagających polegających na zapewnieniu bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych. Zakres drugiej⁵⁹ obejmował bazę lokalową, stan techniczny i wyposażenie pomieszczeń, warunki zaspokajania potrzeb bytowych i opiekuńczych oraz stan i strukturę zatrudnienia. Kontrole kompleksowe i problemowe przeprowadzono zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej⁶⁰. Kontrolowanym jednostkom wydano zalecenia pokontrolne, co szerzej opisano w punkcie ósmym, w dalszej części niniejszego wystąpienia.

Ponadto w latach 2021-2024 Wydział Kontroli przeprowadził cztery kontrole problemowe, co szerzej opisano w punkcie ósmym niniejszego wystąpienia.

(akta kontroli t. 1, str. 159; t. 2, str. 190–242, 496–498)

7. W latach 2021-2024 wojewoda przeprowadził 37 kontroli doraźnych w DPS⁶¹. Badaniem objęto dokumentację dotyczącą trzech z nich. W przypadku dwóch⁶² kontroli zrealizowanych w 2022 r., powodem ich podjęcia było pismo Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 13 czerwca 2022 r., skierowane do wojewodów, w sprawie przeprowadzenia kontroli we wszystkich domach pomocy społecznej na terenie podległych województw mając na względzie prawidłową realizację zadań, jakość świadczonych usług, a przede wszystkim przestrzeganie praw mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem dobra dzieci i młodzieży. Przyczyną podjęcia kontroli doraźnej⁶³ w 2024 r. była skarga przekazana do WRiPS oraz doniesienia medialne. W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli nieprawidłowościami sformułowano łącznie 17 zaleceń pokontrolnych⁶⁴ oraz 10

⁵⁴ Dokument pn. „Tryb i zasady Prowadzenia Postępowania Kontrolnego przez Pracowników Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie”.

⁵⁵ W 2021 r. – 11, w 2022 r. – 29, w 2023 r. – 35, w 2024 r. – 20.

⁵⁶ DPS Hostel im. Jana Pawła II w Otwocku, DPS w Hamerni, DPS dla Dorosłych Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Robercinie.

⁵⁷ W latach 2021-2022 – 0, w 2023 r. – trzy, w 2024 r. – dwie.

⁵⁸ DPS im. Natalii Nitosławskiej w Nowym Mieście nad Pilicą.

⁵⁹ DPS Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a’Paulo w Przasnyszu.

⁶⁰ Co najmniej na 7 dni przed rozpoczęciem kontroli zawiadamiano kierownika jednostki podlegającej kontroli a także podmiot prowadzący jednostkę podlegającą kontroli. Kontroli dokonywano na podstawie wydanych upoważnień. Przed rozpoczęciem czynności kontrolnych członkowie zespołu inspektorów (kontrolujący) składali pisemne oświadczenie o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w kontroli.

⁶¹ W 2021 r. – trzy, w 2022 r. – 27, w 2023 r. – dwie, w 2024 r. – pięć.

⁶² DPS „Fiszor” w Gaju, DPS w Pruszkowie.

⁶³ DPS „Budowlani” w Warszawie.

⁶⁴ W tym siedem zaleceń oraz pięć uwag sformułowano 8 października 2024 r., tj. po okresie objętym kontrolą.

uwag pokontrolnych. Zalecenia dotyczyły głównie zapewnienia dostępności systemu przyzywowo-alarmowego, likwidacji barier architektonicznych oraz świadczenia usług na poziomie obowiązującego standardu.

(akta kontroli t. 1, str. 159, 284–293, 362–366, 471)

8. Problematyka sytuacji finansowej, w tym w zakresie braku wystarczających środków na prawidłowe funkcjonowanie DPS nie była uwzględniana w kontrolach prowadzonych przez WPS/WRiPS w latach 2021-2024. W tym okresie Wydział Kontroli MUW przeprowadził cztery kontrole problemowe w powiatach, w zakresie wykorzystania dotacji celowej otrzymanej na dofinansowanie zadania polegającego na prowadzeniu i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej. Badaniem NIK objęto dokumentację trzech spośród czterech ww. kontroli, tj. dwóch⁶⁵ przeprowadzonych w 2021 r. (okres objęty kontrolą od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r.) i jednej przeprowadzonej w 2023 r. (okres objęty kontrolą od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.)⁶⁶. W wyniku przeprowadzonych ww. kontroli problemowych wojewoda nie stwierdził nieprawidłowości.

(akta kontroli t. 2, str. 243–261, 471–488)

W wyniku przeprowadzonych przez WPS/WRiPS, ośmiu kontroli⁶⁷ objętych badaniem NIK, wojewoda wydał łącznie 59⁶⁸ zaleceń pokontrolnych. Działalność trzech DPS⁶⁹, z uwagi na występujące nieprawidłowości oceniono negatywnie. W pierwszym przypadku⁷⁰ stwierdzono, że DPS nie świadczy mieszkańcom usług bytowych opiekuńczych i wspomagających zgodnie z obowiązującymi standardami. Ponadto DPS nie podjął wszystkich czynności wynikających z wydanych po poprzedniej kontroli zaleceń pokontrolnych. W przypadku drugiego DPS⁷¹ stwierdzono liczne nieprawidłowości w zakresie realizacji usług bytowych, opiekuńczych i przestrzegania praw mieszkańców. W zakresie świadczenia usług wspomagających polegających na zapewnieniu mieszkańcom bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych oceniono negatywnie. Działalność trzeciego DPS⁷² oceniono negatywnie w zakresie zapewnienia mieszkańcom bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych. W pozostałych pięciu kontrolach działalność DPS oceniono pozytywnie pomimo występujących nieprawidłowości.

(akta kontroli t. 2, str. 344–373, 496–498)

9. Wojewoda, w przypadku stwierdzenia podczas prowadzonych kontroli nieprawidłowości w funkcjonowaniu DPS, zgodnie z art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, wydawał zalecenia pokontrolne, które były formułowane w sposób jednoznaczny i umożliwiający ich realizację. W wyniku ośmiu kontroli⁷³,

⁶⁵ Starostwo Powiatowe w Płocku, Starostwo Powiatowe w Pułtusku.

⁶⁶ Starostwo Powiatowe w Mińsku Mazowieckim.

⁶⁷ Trzech kompleksowych, dwóch problemowych, trzech doraźnych.

⁶⁸ W tym 20 zaleceń wydano po okresie objętym kontrolą tj. 8 października 2024 r. oraz 29 listopada 2024 r.

⁶⁹ DPS w Hamerni (kontrola kompleksowa), DPS dla Dorosłych Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Robercinie (kontrola kompleksowa), DPS im. Natalii Nitosławskiej w Nowym Mieście nad Pilicą (kontrola problemowa).

⁷⁰ DPS w Hamerni.

⁷¹ DPS dla Dorosłych Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Robercinie, kontrolę zakończono po okresie objętym kontrolą.

⁷² DPS im. Natalii Nitosławskiej w Nowym Mieście nad Pilicą.

⁷³ DPS Hostel im. Jana Pawła II w Otwocku, DPS w Hamerni, DPS dla Dorosłych Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Robercinie, DPS Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a'Paulo w Przasnyszu, DPS im. Natalii Nitosławskiej w Nowym Mieście nad Pilicą, DPS „Fiszor” w Gaju, DPS w Pruszkowie, DPS „Budowlani” w Warszawie.

(wymienionych w pkt ósmym) wojewoda wydał zalecenia pokontrolne. W siedmiu przypadkach kierownicy kontrolowanych jednostek poinformowali wojewodę o realizacji zaleceń w terminie 30 dni od otrzymania zaleceń. W jednym przypadku, dyrektor kontrolowanej jednostki ⁷⁴ poinformował wojewodę o braku możliwości realizacji zaleceń. Wojewoda prowadził korespondencję z organem zlecającym prowadzenie domu oraz dyrektorem DPS. Zorganizował także spotkanie ze starostą powiatu zlecającego prowadzenie DPS, celem omówienia sytuacji. Dyrektor domu poinformował wojewodę o realizacji części zaleceń ⁷⁵, a starosta powiatu zlecającego o podjęciu działań naprawczych. Wojewoda przeprowadził kontrolę doraźną ⁷⁶ celem m.in. zweryfikowania realizacji zaleceń. Działalność DPS ponownie oceniono negatywnie. W związku z powyższym wojewoda wszczął postępowanie w sprawie nałożenia kary finansowej za nie realizację zaleceń.

(akta kontroli t. 1, str. 286, 312–314, t. 2, str. 34–385, 496–498)

W przypadku dwóch kontroli ⁷⁷, w związku ze stwierdzeniem podczas kontroli wystąpienia istotnych nieprawidłowości wojewoda informował o nich podmiot prowadzący lub zlecający prowadzenie DPS zgodnie z art. 128 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej.

(akta kontroli t. 2, str. 374–376, 496)

10. W okresie objętym kontrolą zlikwidowano jeden DPS poprzez cofnięcie przez wojewodę decyzji zezwalającej na jego prowadzenie. Podmiot prowadzący ⁷⁸ DPS w Grójcu ⁷⁹ podjął decyzję o likwidacji DPS, w związku z problemami finansowymi. Wojewoda zwrócił się do organu prowadzącego DPS o koordynowanie działań w celu znalezienia nowych miejsc pobytu dotychczasowym mieszkańcom. Od 21 listopada 2021 r. DPS zaprzestał działalności, wszyscy mieszkańcy (19 osób) opuścili DPS ⁸⁰. Wojewoda 17 grudnia 2021 r., zgodnie z wnioskiem organu prowadzącego DPS, orzekł ⁸¹ o cofnięciu zezwolenia na prowadzenie DPS i wykreślił go z rejestru.

(akta kontroli t. 2, str. 338–343)

11. Wojewoda prawidłowo rozpatrywał wpływające wnioski, petycje, interpelacje i skargi na działalność DPS. Sposób przyjmowania, ewidencjonowania skarg, wniosków oraz petycji w MUW uregulowany został zarządzeniami Wojewody Mazowieckiego w sprawie przyjmowania, ewidencjonowania i rozpatrywania skarg, wniosków oraz petycji w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim w Warszawie ⁸². Zadania w tym zakresie przypisano Wydziałowi Kontroli, który był odpowiedzialny m.in. za prowadzenie Centralnego rejestru skarg, wniosków oraz petycji, kierowanie wpływających skarg, wniosków i petycji do załatwienia według właściwości do komórek organizacyjnych oraz kontrolowanie prawidłowości i terminowości załatwiania skarg, wniosków i petycji przez komórki organizacyjne MUW (§ 2 zarządzenia). Zakres danych zawartych

⁷⁴ DPS w Hamerni – kontrola kompleksowa.

⁷⁵ Pismo z 29 września 2023 r.

⁷⁶ W okresie od 20 maja do 20 czerwca 2024 r.

⁷⁷ DPS w Hamerni (pismo z 2 marca 2023 r.) oraz DPS dla Dorosłych Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi w Robercinie (pismo z 29 listopada 2024 r.).

⁷⁸ Parafia św. Mikołaja w Grójcu.

⁷⁹ Parafialny Dom Pomocy Społecznej im. Ks. Piotra Skargi w Grójcu.

⁸⁰ 12 osób przeprowadził się do prywatnych domów opieki, cztery przeniesiono do innych DPS, dwie osoby wróciły do rodzin, jedna osoba zmarła.

⁸¹ Decyzja 262/2021 z 17 grudnia 2021 r.

⁸² W okresie objętym kontrolą wprowadzono dwa zarządzenia: zarządzenie nr 233 z dnia 24 czerwca 2020 r. oraz zarządzenie z dnia 12 października 2023 r., dalej: zarządzenie w sprawie skarg i wniosków.

w Centralnym rejestrze skarg, wniosków i petycji był zgodny z wymogami określonymi w § 3 ww. zarządzenia.

W okresie kontroli MUW zarejestrował siedem skarg dotyczących funkcjonowania domów pomocy społecznej. W trzech przypadkach wojewoda nie był właściwy do rozpatrzenia skarg złożonych na działalność dyrektorów i przekazał je do rozpatrzenia według właściwości – do organów prowadzących. Pozostałe cztery skargi⁸³ zostały rozpatrzone przez wojewodę zgodnie z trybem określonym w art. 237 i 244 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁸⁴. Dwie spośród nich zostały rozpatrzone w ramach prowadzonego przez wojewodę nadzoru⁸⁵. Zasadność dwóch skarg zweryfikowano podczas przeprowadzonych kontroli (jedna doraźna⁸⁶, jedna kompleksowa⁸⁷). W jednym przypadku po przeprowadzeniu kontroli doraźnej potwierdzono zasadność złożonej skargi. W wyniku kontroli wojewoda, zgodnie z przysługującymi mu uprawnieniami, sformułował zalecenia pokontrolne. Skargi dotyczyły głównie jakości usług świadczonych przez domy pomocy społecznej oraz braku przestrzegania praw mieszkańców DPS. Wojewoda prawidłowo rozpatrywał wpływające wnioski, petycje, interpelacje i skargi na działalność DPS.

(akta kontroli t. 1, str. 204–205, 220–222; t. 2, str. 182–189, 262–293)

12. W okresie objętym kontrolą funkcjonowanie nadzoru i kontroli nad domami pomocy społecznej nie było przedmiotem audytu wewnętrznego ani kontroli wewnętrznej.

(akta kontroli t. 1, str. 153–154, 157, 202–203)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W okresie objętym kontrolą, w wydziale właściwym do spraw pomocy społecznej MUW w komórce organizacyjnej do spraw nadzoru i kontroli w pomocy społecznej nie zatrudniono jednego inspektora do spraw nadzoru i kontroli w pomocy społecznej na 25 jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku. Było to niezgodne z wymogami określonymi w art. 127b ustawy o pomocy społecznej.

2. W okresie od 30 września 2021 r. do 30 września 2024 r., w przypadku 275 jednostek podlegających kontroli, wojewoda nie przeprowadził wymaganej liczby kontroli kompleksowych albo równoważnych im kontroli problemowych lub doraźnych. Było to niezgodne z § 5 ust. 3 i § 9 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej.

3. W okresie od 15 kwietnia 2024 r. do 17 grudnia 2024 r. dyrektor generalny nie ustalił regulaminu wewnętrznego WRiPS, co było niezgodne z § 8 ust. 1-4 regulaminu organizacyjnego MUW.

OCENA CZĄSTKOWA

Uregulowania wewnętrzne i organizacja pracy Urzędu, nie zapewniały w wystarczającym stopniu wywiązywania się wojewody z realizacji zadań

⁸³ DPS "Pod Topolami" w Lesznowoli, DPS w Hamerni, DPS Polskiego Czerwonego Krzyża w Ostrołęce, DPS „Budowlani” w Warszawie.

⁸⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 572, dalej: kpa.

⁸⁵ DPS "Pod Topolami" w Lesznowoli, DPS Polskiego Czerwonego Krzyża w Ostrołęce.

⁸⁶ DPS „Budowlani” w Warszawie.

⁸⁷ DPS w Hamerni.

z zakresu nadzoru i kontroli nad domami pomocy społecznej. W okresie objętym kontrolą wojewoda nie przeprowadził wystarczającej liczby kontroli kompleksowych albo równoważnych im kontroli problemowych lub doraźnych w 275 jednostkach podlegających kontroli, głównie z uwagi na braki kadrowe. Mimo niewystarczającej liczby inspektorów do spraw nadzoru i kontroli w pomocy społecznej, w 2024 r. (do 30 września) nie przeprowadzono żadnego naboru.

iv. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

- Wnioski
1. Opracowywanie projektu planu dotacji z uwzględnieniem zmniejszenia potrzeb poszczególnych powiatów, w przypadku domów pomocy społecznej na terenie powiatu, których średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca przekracza średnią miesięczną kwotę dotacji dla województwa.
 2. Zwiększenie nadzoru i kontroli dysponenta części budżetowej 85/14 nad podległymi jednostkami organizacyjnymi, realizującymi zadania w zakresie udzielania dotacji z budżetu państwa dla jednostek samorządu terytorialnego.
 3. Podjęcie działań na rzecz zatrudnienia wymaganej liczby inspektorów do spraw nadzoru i kontroli w pomocy społecznej.
 4. Przeprowadzanie kontroli kompleksowych albo równoważnych im kontroli problemowych lub doraźnych zgodnie z wymogiem określonym rozporządzeniu w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej.

v. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Obowiązek
poinformowania

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

NIK o sposobie
wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 28 lutego 2025 r.

Kontrolerzy

Alicja Chmielewska

Starszy inspektor k.p.

/podpisano elektronicznie/

Mirosław Miłoś

Doradca ekonomiczny

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli

Departament Pracy, Spraw
Społecznych i Rodziny

p.o. Dyrektor

Konrad Kostępski

/podpisano elektronicznie/

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonał:

Najwyższa Izba Kontroli

Departament Pracy, Spraw
Społecznych i Rodziny

p.o. Dyrektor

Konrad Kostępski

/podpisano elektronicznie/